

Ленькова Анастасія,
студентка 1 курсу спеціальності
203 «Садівництво та виноградарство»
Науковий керівник: **Мушеник І.М.,**
к.е.н., доцент кафедри інформаційних технологій,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ

Відповідно до чинного законодавства України і вимог окремих нормативних документів Закону України "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах" та Закону України "Про захист персональних даних" обов'язковому захисту інформації підлягає: інформація, що є власністю держави, або інформація з обмеженим доступом, вимоги по захисту якої встановлені законом, в т.ч. персональні дані громадян.

Комплексна система захисту інформації – сукупність організаційних і інженерно-технічних заходів, які спрямовані на забезпечення захисту інформації від розголошення, витоку і несанкціонованого доступу. Організаційні заходи є обов'язковою складовою побудови будь-якої КСЗІ. Інженерно-технічні заходи здійснюються в міру необхідності.

У разі необхідності, в рамках проведення організаційних заходів може бути створена служба інформаційної безпеки, проведена реорганізація системи діловодства та зберігання документів.

Серед загроз, які можуть призвести до розголошення інформації, за своїми небезпечними наслідками особливе місце займають несанкціонований доступ до інформації, яка обробляється та циркулює на об'єктах інформаційної діяльності та в інформаційно-телекомунікаційних системах, а також витік інформації технічними каналами.

Саме з метою протидії зазначеним загрозам в Україні створена та функціонує система технічного захисту інформації, яка дозволяє вирішувати практично весь комплекс завдань з технічного захисту інформації на об'єктах інформаційної діяльності та в інформаційно-телекомунікаційних системах державних органів, підприємств, установ та організацій.

Система являє собою сукупність організаційних структур, поєднаних цілями і завданнями захисту інформації, нормативно-правової та матеріально-технічної бази і спрямована на забезпечення інженерно-технічними заходами конфіденційності, цілісності та доступності інформації.

Функції органу державного управління у сфері технічного захисту інформації виконує Департамент спеціальних систем та захисту інформації Служби безпеки України, який реалізує державну політику, здійснює управління захистом інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах та на об'єктах інформаційної діяльності, а також державний контроль за функціонуванням системи технічного захисту інформації [2].

На сьогодні в країні створено відповідну нормативно-правову базу, яка визначає основні принципи технічного захисту інформації, норми та вимоги з технічного захисту інформації, порядок проведення робіт та здійснення контролю його ефективності (більшість актів, що стосуються питань технічного захисту інформації, розміщено у мережі Інтернет на офіційному сайті Департаменту).

Функціонування системи технічного захисту інформації здійснюється з урахуванням необхідності забезпечення гарантії відповідності рівня захищеності інформації вимогам нормативних документів. При цьому необхідну якість робіт з технічного захисту інформації можна забезпечити за умови залучення спеціалістів, які мають відповідну фахову підготовку та досвід роботи, при відповідному технічному оснащенні.

У державі створено систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців з питань захисту інформації. В цій системі сформовано структуру необхідних спеціальностей та спеціалізацій, підготовка спеціалістів

здійснюється у 20 вищих навчальних закладах, перепідготовка та підвищення кваліфікації спеціалістів здійснюється чотирма навчальними центрами. Забезпечується розроблення методичних основ науково обґрунтованої системи підготовки спеціалістів захисту інформації.

Важливе місце в системі технічного захисту інформації відіграє державний контроль за її функціонуванням, який здійснюється Інспекцією Департаменту шляхом проведення контрольно-інспекторських перевірок виконання вимог нормативно-правових актів у сфері технічного захисту інформації.

Список використаних джерел

1. Демин В.С., Автоматизированные банковские системы. М.: Менатеп-Информ, 2009. 325 с.
2. Йона Л.Г., Йона О.О., Терешко В.С. Криптографічний захист електронного документообігу. Цифрові технології. Одеса. 2013. № 13. С. 142-146.
3. Копичинська І.А. Методи інформаційної безпеки в банківських і платіжних системах. Современные проблемы радиотехники и телекоммуникаций РТ. 2014. 2014. С. 318.
4. Мушеник І.М. Закордонний досвід формування регіональних інноваційних систем (на прикладі Австрії) (Foreign experience of regional innovation systems development (an Austrian example). Наукові записки Національного університету «Острозька академія». серія «Економіка». 2017. Випуск 5. С 72-77.
5. Хорошко В.О., Чекатков А.А. Методи і засоби захисту інформації. Україна: Вид-во Юніор, 2003. 504 с.